

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อการศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนโสตสกลาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโสตสกลาอุปถัมภ์

- 1.1 กำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา
- 1.2 ศึกษา ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 กำหนดกรอบความคิด
- 1.4 กำหนดตัวแปร ประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.5 สร้างแบบสอบถาม แบบประมาณค่า ที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดตาม

หลักการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง(Validity)โดยหาดัชนีความสอดคล้อง IOC(Index of Congruence) หาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้(Try Out)เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability)ของแบบสอบถามโดยวิธีใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2538:201)

- 1.6 เก็บข้อมูล
- 1.7 ได้ปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบเพื่อแก้ปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน โอสโสดสภาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

2.1 นำผลการวิเคราะห์ปัญหาเข้าสู่ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม โดยมีปัญหา 2 ระดับ

2.1.1 ปัญหาระดับน้อยให้มีการดำรงรักษาหรือคงสภาพไว้

2.1.2 ปัญหาระดับมาก ให้มีการปรับปรุงหรือพัฒนา

2.2 จัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2548 เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุมศรีนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อแสดงความคิดเห็น วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

2.3. ประมวลผลข้อมูลสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน โอสโสดสภาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

2.4 เขียนรายงานการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรในชุมชนที่อยู่ในเขตบริการ ของโรงเรียน โอสโสดสภาอุปถัมภ์ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษานุเคราะห์สถานศึกษา และสถานักเรียน จำนวน 38 คน

ช่วงที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน จะเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โอสโสดสภาอุปถัมภ์ เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. ผู้บริหาร/หรือ หัวหน้างาน วุฒิต่างการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป
2. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและมีคุณวุฒิต่างการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ได้แก่

3.1 นายเพชรรัตน์ นิมพันธ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครสวรรค์ เขต 1

3.2 นายศรีพัฒน์ เงินบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครสวรรค์ เขต 1

3.3 นายสมกิจ บุญผ่อง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านลาด อำเภอ
ชุมแสง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3.4 นายวิรัตน์ เกิดเกาะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3.5 นายระวุฒิ แก้วตระกูล ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดมหาโพธิ์เหนือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3.6 นายไพโรจน์ โพธิ์หวี ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดศรีมณีวรรณ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3

3.7 นายศักดา นรเทพ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดพิบูลย์งาม สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม โดย
ครอบคลุมภารกิจของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ตามแนวนมาตรฐานที่ 14 คือ สถานศึกษาส่งเสริม
ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1.1 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการ

1.2 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานงบประมาณ

1.3 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบุคลากร

1.4 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการบริหารทั่วไป

โดยลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่าแบบ 4 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้ (สำราญ มีแจ้ง.2544 : 37)

คะแนน 4 มีความหมายว่า	มีปัญหาระดับมากที่สุด
คะแนน 3 มีความหมายว่า	มีปัญหาระดับมาก
คะแนน 2 มีความหมายว่า	มีปัญหาระดับน้อย
คะแนน 1 มีความหมายว่า	มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

1. ศึกษาความหมาย หลักการวัตถุประสงค์และวิธีการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ตามหลักการของ PDCA โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

- 1.1 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการ
- 1.2 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานงบประมาณ
- 1.3 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบุคลากร
- 1.4 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า นำมากำหนดเป็นนิยามคำศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างข้อคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับคือมากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด

2. นำแบบสอบถามแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรง (Face Validity) ได้ค่าความตรงทุกข้อเกิน 0.67

2.1 นายฟุ้ง เหล่าชัย	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2.2 นายประเสริฐ สุภิรักษ์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2.3 นางกมลมาลย์ แสงธำรงค์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามที่ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ในพื้นที่ใกล้เคียงและมีบริบทที่คล้ายคลึงกันจำนวน 20 คน ที่โรงเรียนวัดสันภู หมู่ที่ 3 ตำบลนครสวรรค์ดก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:201) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

4. นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชากรจริง ของโรงเรียนโอสถสภา อุปลัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 38 คน

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

1. นำประเด็นของแต่ละด้านที่ได้จัดลำดับ และร่างรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญสรุปแนวคิดที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้น

2. จัดสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

3. นำผลจากการจัดสนทนากลุ่ม มาทำการสังเคราะห์ เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปจัดพิมพ์

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือถึงประชากร และผู้บังคับบัญชาของประชากรในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองภายใน 2 สัปดาห์ เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2548 คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2

1. นำข้อมูลที่เป็นปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน มาจัดเป็นปัญหามากและปัญหาน้อย

2. ผู้วิจัยร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความเห็น โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2548 เวลา 09.30 น ณ ห้องประชุมศรีนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3. นำผลจากผู้เชี่ยวชาญ จัดลำดับความคิดเห็นสอดคล้องกัน มาสังเคราะห์เป็น รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนไอศพลอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

เมื่อได้แบบสอบถามปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอิสลามอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 กลับคืนมาแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยดำเนินการและใช้สถิติ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอิสลามอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาระดับปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย (สำราญ มีแจ้ง.2544:37) ดังนี้

3.51 – 4.00	หมายถึง	มีปัญหาระดับมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหาระดับมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอิสลามอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (μ)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

